

دعای ندبه و خرافات آن

تألیف:

آیت اللہ العظمی علامہ سید ابوالفضل ابن الرضا برقعی قمی

بسم الله الرحمن الرحيم

وله الحمد و بعد: مسلمين زمان فرقه فرقه شده و هر فرقه

مقلد دانشمندان خود و يا مقلد پدر و مادرند در امور دين.

و هيچيک حاضر نیست بمنطق ديگري گوش دهد و اگر
اشتباهاتی در امور دین دارد برطرف کند ﴿كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُون﴾.
هر حزبی با آنچه نزد شان هست خوشحالند. ولی از آنجا
که خدا از تفرقه منع کرده و اهل تفرقه و موجدین تفرقه را
مشارک خوانده و در سوره روم آیه ۳۲ فرموده: ﴿مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُون﴾ یعنی نباشد از
مشارکین از آنانکه تفرقه دینی آوردن و شیعه شیعه یعنی دسته
دسته شدند.

و اینجانب امتحان کردم و کمتر کسی دیدم که خالی از
تعصب باشد و بدليل ديگري گوش فرا دهد و لذا حال یأس
بخود گرفته ام. ولی چون رسول خدا -صلی الله علیه وسلم-
فرموده: «إِذَا ظَهَرَتِ الْبَدْعَ فَلْلَعَالَمُ أَنْ يَظْهُرَ عِلْمُهُ وَإِلَّا فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ». و از آن طرف یکی از افرادیکه مورد علاقه
شدید من است تقاضا کرد که عیوب دعای ندبه را که اکنون
یکی از بدعتهای همگانی شده و مردم همه هفتة در اکثر مساجد
ایران میخوانند بنویسم، و لذا این مختصر را بر شته تحریر آوردم.
حضرت امیر المؤمنین علی -علیه السلام- فرموده: «السَّنَةُ مَا سَنَّ
رَسُولُ اللهِ -صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- وَالْبَدْعَةُ مَا أَحْدَثَ بَعْدَهُ». یعنی سنت

آن چیزی استکه رسول خدا انجام داده و بدعت آنچیزی استکه پس از او ایجاد شده و خدا در قرآن سوره احزاب آیه ۲۲ فرموده: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾ یعنی: برای شما مسلمین است که در باره رسول خدا پیروی نیکو نمائید. و خدای تعالی رسول خود را الگو و سر مشق برای همه مسلمین قرار داده و رسول خدا -صلی الله علیه وسلم- فرموده: «من اعرض عن سنتی فلیس منی». یعنی هر کس از سنت و روش من اعراض کند از من نیست.

متأسفانه امت اسلامی امروز از سنت رسول خدا -صلی الله علیه وسلم- بی خبر و غرق بدعتها شده و کارهائی که بنام دین انجام میدهند در صدر اسلام نبوده و رسول خدا انجام نداده که یکی از آنها خواندن دعای ندبه است. حال اگر کسی بخواهد این مطلب را بمردم بفهماند دکاندارهایی که سالها بنام دین این کارها را انجام داده اند مانع فهم مردم میشوند و بخیر خواهی که بخواهد مردم را از بدعت برهاند هزاران تهمت و افترا میزنند و او را چنان بد نام میکنند که دیگر کسی بسخن او گوش ندهد و مردم از او کناره کنند و مردم نیز مقصروند که حاضر نیستند در یکی از مسائل دینی فکر کنند و شاید فهمیدن یکی از مطالب دینی را وظیفه خود ندانند و این صفت مردم باعث رواج بدعتها شده و مشتری بدعتها زیاد و همه از حقائق قرآنی دور و بدام اهل بدعت گرفتارند. البته مروجین بدعت همان بدعت را بخدا و

رسول و یا به امام و یا افرادیکه موجّه نزد مردم باشند نسبت میدهند. یکی از آن بدعتها که رسول خدا انجام نداده دعای ندبه است که هیچ مدرکی در کتاب خدا و سنت رسول ندارد بلکه آیات خدا آنرا نفی و ابطال مینماید. تعجب این است که نماز جمعه را که خدا واجب نموده ترک و دعای ندبه را بجای آن هر جمعه تکرار میکنند. در زمان ما کار بجایی رسیده که یک حدیث و یا یک دعا را بر صد آیه قرآن ترجیح میدهند. بهر حال اکثر عبارات و جملات دعای ندبه بر خلاف قرآن و تاریخ و عقل است و خواندن و پذیرفتن آن موجب تکذیب از قرآن است. ما با قلم ساده پاره ای از آنها را ذکر میکنیم خواه کسی پذیرد و یا نپذیرد.

اول: جمله «قدمته علی انبیائِک» که میگوید: خدایا تو محمد - صلی الله علیه وسلم - را بر انبیا مقدم داشتی. و این برخلاف قرآن و عقل و تاریخ است زیرا قرآن میگوید محمد -صلی الله علیه وسلم - از انبیاء دیگر مؤخر است مانند آیة ۱۸۴ سوره آل عمران که فرموده: ﴿فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكُم﴾ و آیة ۱۰ سوره انعام: ﴿وَلَقَدِ اسْتَهْزِئَ بِرُسُلِ مِّنْ قَبْلِكُم﴾. و صد آیه دیگر. و اگر کسی بگوید تقدم در این دعا بمعنى تفضیل و برتری و شرافت است؟ جواب این استکه خیر چنین نیست زیرا تفضل و برتری را در جمله دیگر آورده و گوید «أَفْضَلُ مَنْ اجْتَبَيْتَه». خدای تعالیٰ برسoul خود فرموده: ﴿خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ﴾ و یا ﴿خَلَقْنَا

الإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ^{﴿﴾}. ولی خرافاتیان میگویند خیر الأَنَام از نور خلق شده اند قبل از خلقت کون و مکان خدا ایشانرا از نور خود خلق نمود، معلوم نیست قبل از مکان آن نور چگونه بی مکان بوده.

دوم: جمله «وَاطَّأَهُ مَشَارِقَ وَمَغَارِبَكَ» برای خدا مشارق و مغارب خیال کرده و خدا را در وسط آنها قرار داده و اگر مقصود او مشارق و مغارب زمین بود باید بگوید مشارق أرضک باضافه میخواهد بگوید خدایا تو محمد -صلی الله علیه وسلم- را بمشرقها و مغربها برده و حال اینکه این مخالف قرآن است زیرا قرآن در اول سوره اسراء فرموده: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَنْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى﴾. یعنی منزه است خدائیکه بنده خود (محمد-صلی الله علیه وسلم-) را شبی از مسجدالحرام بسوی مسجد اقصی سیر داد. و باضافه اگر ذکر کلمه ارض را در عبارت دعا مقدر نگیریم کفر لازم میآید یعنی خدا را محدود بمشرقها و مغربها قرار داده ولی چه باید کرد که بافندۀ دعای ندبه لابد طبق اخبار و احادیشی که کذاپس و جعالین جعل کرده اند خواسته دعای خود را بسازد. مخفی نماند ما منکر اخبار صحیحه نیستیم ولی شرط صحت خبر این است که موافق قرآن باشد.

سوم: جمله «وَمَرْجَتْ بِرْوَحِهِ إِلَى سَمَائِكَ» که خواسته معراج رسول خدا را روحی قرار دهد و این برخلاف قرآن و برخلاف قول محققین از علمای فریقین است. زیرا در قرآن در اول سوره

اسراء فرموده: ﴿أَسْرَىٰ بِعَنْدِهِ﴾ يعني خدا سیر داد بندۀ خود را و بندۀ بکسی گفته میشود که دارای روح و بدن هر دو باشد و علمای اسلام معراج رسول را معراج جسمانی گرفته اند نه روحانی فقط. و اگر معراج او روحی بود کسی انکار و تعجب نمیکرد و هر کس می تواند مدعی معراج روحی بشود و کفار که تعجب و انکار میکردند برای این بود که رسول خدا با بدن بمعراج رفته باشد.

چهارم: «وأوْدَعْتُهِ عِلْمًا كَانَ وَمَا يَكُونُ إِلَى اِنْقَضَاءِ خَلْقَكَ»

يعنى: خدایا نزد محمد (صلی الله علیه وسلم) و دیعه گذاشتی علم آنچه بوده و خواهد بود تا انقضاء جهانیان و مخلوقات. و این جمله با صد آیه قرآن مخالف است، زیرا خدا یکجا میفرماید: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي﴾ يعني از تو از قیامت سوال میکنند بگو: من نمیدانم فقط علم آن نزد پروردگارم میباشد. و در آخر سوره لقمان فرموده: ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزَّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْضِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّا ذَرَكَ بِغَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ﴾. که علم این پنج چیز را خدا مخصوص خود دانسته. و در سوره احقاف برسول خود فرموده: ﴿قُلْ مَا كُنْتُ بِدُعَا مِنْ الرَّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ﴾. یعنی من نمیدانم با من و با شما چه خواهد شد. و امیر المؤمنین علی -علیه السلام- در خطبه ۱۳۸ نهج البلاغه فرموده آن پنج چیز در آیه لقمان را هیچکس نمیداند جز خدا. و آیات دیگر. و اگر رسول خدا همه چیز را میدانست در مسائلی که به او رجوع میشد فوری

جواب میداد و احتیاج بانتظار وحی نبود پس این جمله با تواریخ نیز مخالف است.

پنجم: جمله «وَجَعَلْتُ أَجْرَ مُحَمَّدٍ صَلَواتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ مُوَدَّتِهِمْ فِي كِتَابٍ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةُ فِي الْقُرْبَى».

یعنی خدایا تو اجر محمد (صلی الله علیه وسلم) را دوستی اهل بیت او قرار دادی، در کتابت فرمودی: بگو من مزد رسالت نمیخواهم جز دوستی در تقرب بسوی او.

گوینده دعای ندبه خواسته بگوید دوستی اهل بیت رسول و خویشان او مزد رسالت است و این سخن با قرآن و عقل و تاریخ مخالف است زیرا بافنده دعای ندبه آیه: ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةُ فِي الْقُرْبَى﴾ را دلیل از قرآن آورده و حال آنکه اشتباه کرده زیرا این آیه ۲۳ سوره شوری میباشد و این سوره مکی است و در مکه نازل شده و آنوقت مشرکین او را قبول نداشتند تا اینکه اجر رسالت یعنی دوستی اهل بیت او را پذیرند. مردمی که او را قبول ندارند چگونه اجر رسالت از ایشان میخواهد. باضافه کلمه فی القربی را اشتباه کرده بذی القربی، آری ذی القربی بمعنی خویشان و نزدیکان است اما فی القربی چنین نیست القربی بمعنی الزلفی میباشد یعنی آنچه موجب تقرب و نزدیکی است و مقصود و مفهوم آیه این است که بگو من اجر نمیخواهم مگر اینکه دوستی در آنچه موجب تقرب و نزدیک شدن ما باشدیگر است و یا در آنچه موجب تقرب بسوی خدا است یعنی

من از شما اجر نمی خواهم بلکه در راه خدا و یا در باره نزدیکی ما با یکدیگر دوستی کنید. و محققین از مفسرین **﴿إِلَّا﴾** را بمعنى بلی گرفته اند شما تفسیر مجتمع البیان و یا تفسیر فخر رازی را نظر کنید. اصلا در لغت فی القربی بمعنى ذی القربی نیامده. رسول خدا مکرر بامر خدا فرموده که من از شما اجر نمیخواهم. اگر بگوید اجر من این است که با اهل بیت و اولاد من محبت کنید و یا بایشان خمس بدھید منافات دارد و این دو کلام ضد یکدیگر است. حال شما ببینید کسیکه ذی القربی را با فی القربی تمیز نداده آمده از خود دعا ساخته و با آیات قرآن بازی نموده و برای مقصد خودش آیه را مدرک قرار داده است. در حالیکه هیچ سلطان جباری در عوض خدمت و زمامداری پنج یک مال (خمس) مردم را برای اولاد خود نگرفته است.

ششم: جملة «فَكَانُوا هُم السَّبِيل إِلَيْك» که میگوید اولاد رسول راه بسوی تو میباشند.

و این جمله مخالف با قرآن است زیرا در سوره انعام آیه ۱۵۱ پس از آیاتیکه فرموده: **﴿لَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مَنْ إِمْلَاقٌ لَّهُنْ تَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرُبُوا الْفَوَاحِشَ﴾** وooo آنوقت تذکر میدهد که **﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَاعِدُكُمْ بِهِ﴾**. پس در این آیات بیان کرده سبیل بسوی خدا توحید و ترك محمرات و عمل به واجبات است که حضرات ائمه -عليهم السلام- نیز سالک همین راه بودند نه آنکه خودشان سبیل باشند ایشان سالک سبیلنده نه

خود سبیل ولی بافنده دعا هرچه خود خواسته و هوای نفس او حکم کرده آورده است.

هفتم: جمله «ثم أودعه علمه وحكمته» که میگوید رسول خدا علم و حکمتش را به علی -علیه السلام- سپرد و نزد او ودیعه گذاشت. در حالیکه قرآن برخلاف این میگوید در سوره انبیاء آیه ۱۰۹ فرموده: ﴿فَقُلْ آذْنُكُمْ عَلَى سَوَاء﴾. یعنی ای رسول ما بگو که من وحی خدا را بطور مساوی بشما اعلام میکنم. و در سوره نساء آیه ۷۹ فرموده: ﴿وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولاً﴾ و در سوره سبا آیه ۲۸ فرموده: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافِةً لِلنَّاسِ﴾ و امثال این آیات که رسول خدا اصول و فروع دین خود را برای عموم بیان کرده نه مانند مرشدان صوفیه که زیر خرقه حقائق مسلک خود را بیان میکنند. عجب است که بافندگان مذهبی معتقدند که رسول خدا علم و حکمت و بلکه کتاب خدا را فقط نزد علی -علیه السلام- گذاشته و او هم در صندوقی مغلق گذاشته و به امام حسین سپرده تا اینکه او به امام زمان سپرده و صدھا سال است مسلمین را بی کتاب گذاشته پس رسول خدا که بمردم فرموده: «إِنَّ تَارِكَ فِيْكُمُ الْتَّقْلِيْنَ كِتَابَ اللَّهِ وَعَتَرْتِي» نعوذ بالله دروغ گفته و در میان مردم نگذاشته. و همچنین خدا که فرموده در سوره نساء آیه ۱۷۴ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا﴾. یعنی ای مردم محققاً برای شما برهانی از طرف پروردگار تان آمد و نازل کردیم بسوی شما نور بیان کننده یعنی قرآن را. نعوذ بالله صحیح

نگفته زیرا فقط آن کتاب و نور میین نزد یک نفر است نه نزد مردم. حال چرا امت اسلامی این خرافات را در دین آورده و در دعا میخوانند برای اینکه مشتری خرافات زیاد است. و از طرفی بمنفعت اجانب است.

هشتم: «وَأَنْتَ خَدُودًا عَلَى الْحَوْضِ الْخَلِيفَتِيِّ» که رسول خدا فرموده یا علی تو فردای قیامت بر حوض کوثر جانشین منی. باید گفت: اولاً این جمله در دنیا مقامی را ثابت نمیکند ولا بد بافنده این دعا خواسته باین جمله خلافت دنیوی را ثابت کند. ثانیاً روز قیامت رسول خدا نمی میرد تا خلیفه خواسته باشد. **نهم: جمله «وَجَبْلُ اللَّهِ الْمُتَّيِّنِ»** که میخواهد بگوید علیه -علیه السلام- ریسمان محکم خدا است و بر خلاف قول خدا و هم بر خلاف قول امیر المؤمنین در نهج البلاغه این جمله را آورده زیرا خدا در آل عمران آیه ۱۰۳ فرموده: ﴿وَاعْتَصِمُوا بِجَبَلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ وبهمه امر کرده به ریسمان خدا چنگ زند و این تکلیف باید مقدور باشد در حالیکه در زمان ما علی -علیه السلام- نیست و ما توانائی آنکه به او چنگ بزنیم نداریم ولی خدا باید به تکلیف کند که همیشه موجود باشد و آن قرآن است که باید به آن چنگ زد. و خود حضرت امیر المؤمنین علی -علیه السلام- در خطبه ۱۵۶ نهج البلاغه فرموده: «وَعَلَيْكُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ إِنَّهُ الْحَبْلُ الْمُتَّيِّنُ». و در خطبه ۱۷۶ فرموده: «وَإِنَّ اللَّهَ سَبَّحَنَهُ لَمْ يُعْطِ أَحَدًا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ إِنَّهُ حَبْلُ اللَّهِ الْمُتَّيِّنُ وَسَبَّبَهُ الْأَمِينُ». پس معلوم

میشود خود علی -علیه السلام- هم باید باین کتاب چنگ بزند نه اینکه خودش حبل الله باشد، زیرا خدا فرموده در سوره اعراف آیه ۱۷۰: ﴿وَالَّذِينَ يُمَسْكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَفَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ﴾ که در این آیه متمسکین بکتاب را مصلح دانسته و برهمه لازم است که برای اصلاحات به آن متمسک شوند ولی بافنده دعا برخلاف قول خدا و آن امام باfteه ولا بد خودش را شیعه دانسته. ولی کسی مسلمانست که اسلام را بپذیرد و آنرا کم و زیاد نکند.

دهم: جمله «وصراطه المستقیم» که نویسنده دعا میخواهد بگوید علی صراط مستقیم است در حالیکه خود علی -علیه السلام- در هر شب و روزی اقلًا پنجاه رکعت نماز میخوانده و در هر رکعت سوره حمد میخوانده و عرض میکرده ﴿إِهْدِنَا الصَّرَاطَ المستقِيمَ﴾ یعنی خدایا ما را براه راست هدایت کن. و اگر خودش راه راست بود دیگر درخواست هدایت براه مستقیم صحیح نبود. ممکن است احادیث و روایاتی باشد که جعالین جعل کرده باشند که علی -علیه السلام- فرموده: أنا الصراط المستقیم ولی آنان با کتاب خدا بازی کرده اند و ما نمیتوانیم سوره حمد را که متواتر و از کتاب خدا است بگذاریم و احادیث کذابین را بپذیریم.

یازدهم: جمله «أَيْنَ بَقِيَةُ اللَّهِ» که میخواهد بگوید امام زمان بقیه خدا است و چنانکه تابلوهای زیادی برای خدمت به امام زمان و

ارادت به او چاپ و آیه ﴿بِقِيَّةِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ در آن نوشته شده و کورکورانه با قرآن بازی شده است. زیرا آیه ﴿بِقِيَّةِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ در سوره هود آیه ۸۵ و ۸۶ که شعیب پیغمبر -علیه السلام- بقوم خود گفته: ﴿وَيَا قَوْمٍ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءُهُمْ وَلَا تَعْثُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ * بِقِيَّةِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾. یعنی ای قوم من، کیل و میزان را تمام بدھید و چیزهای مردم را کم مدهید آنچه خدا برای شما باقی بگذارد (از کسب و در آمد) برای شما بهتر است اگر ایمان داشته باشد. و در زمان شعیب امام زمانی نبوده و اصلاً این آیه مربوط به امامی نیست. بافنده دعای ندبه هر فضیلتی که کذا بین برای حضرت علی و یا امام زمان دیده در این دعا آورده و دیگر فکر نکرده با قرآن بسنجد و صحت آنرا معلوم کند زیرا صحت هر حدیثی را طبق دستور رسول خدا و ائمه هدی باسنجیدن با قرآن باید معلوم کرد. باید برای خاطر یک دعا قرآن را نادیده بگیریم و از قرآن صرف نظر کنیم.

دو زدهم: جمله «أَيْنَ الْمَعْدُ لَقْطَعَ دَابِرَ الظَّلْمَةِ» یعنی کجا است آنکه مهیا شده برای قطع دنباله ستمگران. و این جمله بر خلاف قرآن و بر خلاف دستور امیر المؤمنین -علیه السلام- است که فرموده اند هر کس باید در صدد قطع ید ستمگران باشد و آن حضرت به فرزندانش وصیت میکند و میفرماید: «كُونَا لِلظَّالِمِ خَصِمًا وَ لِلْمُظْلُومِ عَوْنًا». اما چنین دستوری که مردم بشینند و

منتظر کسی باشند که او باید دنباله ستمگران را قطع کند نداریم و باعث انحطاط و تسلط اشرار است، و باضافه چرا ائمّه دیگر این کار را نکردند و نتوانستند.

سیزدهم: «اَيْنَ الْمُنْتَظَرُ لِإِقَامَةِ الْأَمْمَةِ وَالْعَوْجٌ» یعنی کجا است آنکه بانتظار اوییم برای راست کردن سستی و کجی. نتیجه این جمله این است که برای از بین بردن کجها قیام و اقدامی لازم نیست بلکه باید کسی باید و این کار را انجام دهد. و همین خیالات و گفتارها است که مسلمین را عقب اندادته تا خود را موظّف بدفع کجی گویا ندانند و موجب گشته بیگانگان بر ما چیره شوند.

چهاردهم: جمله «أَيْنَ الْمُرْتَجَى لِإِزَالَةِ الْجُورِ وَالْعُدُوانِ» یعنی کجا است آنکه به او امیدواریم که دفع جور و ستم کند. معنی این جمله این است که ملت دست از پا خطا نکند و برای دفع جور منتظر بشینند. گویا نباید این ملت مکلف باشد جز برای ندبه و گریه و زاری و بهمین چیزها دلخوش کردن و حرارت جوانان را خاموش نمودن. در نتیجه ظلم و ستم رواج یافته و ستمگران بر خ مراد سوار باشند تا آن منتظر بیاید. اهل استعمار چه اندازه از این عمل خرسندند که جمعیتی معطل شده و دم بگیرند و این المنتظر بخوانند و بکار او کار نداشته باشند. ولذا اگر از خوانندگان دعای ندبه یا دعاها و توسّلات و زیارات دیگری مانند آن که مخالف قرآن بوده باشد پرسش شود برای دفع و

چاره جوئی اینهمه کفر و ظلم چه باید کرد و راه چیست؟ در جواب میگوید آن متظر بیايد و خودش اصلاح میکند. گفتار ایشان مانند گفتار یهود است که قرآن نقل کرده بحضرت موسی -علیه السلام - گفتند ما جهاد نمیکنیم تو با خدای خودت برو و قتال کن ما اینجا نشسته ایم، در سوره مائدہ آیه ۲۴: **﴿فَإِذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾**. بنابر این مردم باید بهترین دعاها یعنی دعاهاي قرآن که خدا دستور داده بخوانند. پس از آن برای دعای صحیح میتواند به دعاهايی از صحیفة سجادیه مراجعه کنند که رفع احتیاج را مینماید. و ما دعاهايی از قرآن را در کتابی گرد آورده و چاپ نمودیم مراجعه شود.

پانزدهم: «أَيْنَ بَابُ اللَّهِ الَّذِي مِنْهُ يَؤْتَى». در این جمله برای خدایتعالی درب قائل شده در حالیکه امیر المؤمنین علی -علیه السلام - در نهج البلاغه خطبه ۱۸۶ فرموده: ولا أغلق عنکم دونه باب. یعنی برای خدا دری و دربانی نیست که شما را از او حاجب گردد. این بافنده میخواهد بگوید هرکس بخدا کاری دارد باید برود آن متظر را پیدا کند و از او که درب خدا است بخدا برسد آیا این تکلیف مala طلاق نیست.

شانزدهم: جمله «أَيْنَ وَجْهُ اللَّهِ الَّذِي إِلَيْهِ يَتَوَجَّهُ الْأَوْلَيَاءُ». در این جمله میگوید آن متظر صورت خدا است که اولیاء خدا باید به او توجّه کنند و این همان کفر و خرافی صوفیه است که میگویند هرکس خدا را عبادت میکند باید توجّه به پیر و صورت

مرشد کند و طلعت او را در نظر بگیرد چنانکه صفوی علیشاه
همین مطلب را در کتاب تفسیرش در تفسیر ﴿إِيَّاكَ نَعْبُد﴾ سوره
حمد گوید:

این عبودیت ز عشق است و نیاز
طاعت بی عشق مکر است و مجاز
عشق هم ناید بدل بی علتی
علت آن باشد که بینی طلعتی
طلعت حق احمد است و حیدراست
یا ولی کاین دوتن را مظہر است
و در شعر دیگر گوید:

بر زبان رانم چولفظ اهدنا
باشدم دل پیش پیر رهنما
و این عین شرك است و کفر. و قرآن ضد آنرا میگوید
در سوره بقره آیه ۱۱۵ فرموده: ﴿فَأَيْمَّا تُولُواْ فَشَّمْ وَجْهُ اللّٰهِ﴾ یعنی
هر کجا رو کنید ذات خدا همانجا است و اختصاص بفردی از
افراد بشر ندارد.

هفدهم: جمله «أَيْنَ الطَّالِبُ بِدَمِ الْمَقْتُولِ بِكَرْبَلَا». یعنی کجا
است آنکه بیاید و خون امام حسین را مطالبه کند. این بافنده
فکر نکرده که آن منتظر از چه کس مطالبه کند قاتلان امام حسین
-علیه السلام- زنده نیستند اینان معتقدند که آن منتظر بیاید و
آنقدر کشتار میکند که سطح زمین را از خون مردم رنگین میکند

و تا زانوی اسپش در خون فرو میرود و میلیاردها مردم را از دم
شمشیر میکشد تا یکصد و بیست نفر و یا مقداری زیادتر در روی
زمین میماند. حال باید پرسید آیا این امام اگر روز هزار نفر را با
شمشیر بکشد تا هزار سال نمیتواند میلیاردها بشر را بکشد و باید
صد ها سال معطل شود در حالیکه روایات میگوید او هشت سال
امامت میکند و سپس زن ریشداری او را میکشد. آیا این اخبار
معقول است؟ و این اخبار مجعله را چه باید کرد و این کسان
که باور کرده اند چگونه باور نموده اند؟ آیا عدالت و قوانین
اسلامی فقط باید چند سال اجرا شود؟

هیجدهم: جمله «أَيْنَ الْمُضطَرُّ الَّذِي يَحْبَبُ إِذَا دُعَا». یعنی کجا
است آن مضطربی که چون دعا کند اجابت میشود حال باید
پرسید آن متظر برای چه مضطرب شده و چرا برای اضطرار خود
دعا نمیکند زیرا خدا بکسی قول نداده که هر وقت دعا کند دعای
او را رد نکند خدا تابع بندگانش نیست و دعای بسیاری از
پیغمبران را اجابت نکرده آیا امام از پیغمبران بالاتر است خدا به
حضرت نوح -علیه السلام- که دعا کرد برای پرسش فرمود:

﴿فَلَا تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّمَا أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾

نوزدهم: جمله «يَابْنَ الْمَعْجَزَاتِ الْمَوْجُودِ» که امام متظر را
فرزنده معجزات موجوده خوانده کسی به او نگفته معجزات
موجوده کجا است غیر از قرآن از انبیا معجزه ای نمانده آنهم که
یک معجزه است که شما در همین دعا آنرا ذکر کرده ای و گفته
ای یابن الآیات و البینات و تازه آیات بینات پسر ندارد.

بیستم: جمله «يابن الصّرّاط المستقِيم» در این جمله خواسته بگوید علی صراط مستقیم و امام زمان فرزند او است و ما در جمله و صراطه المستقیم که برهمین جملات مورد اشکال بود بیان کردیم که این جمله تهمت با آن حضرت است.

بیست و یکم: جمله «يابن النّبأ العظيم» که خطاب با آن منتظر میگوید ای پسر نبأ عظیم و طبق اخبار مجعله علی -علیه السلام- را نبأ عظیم فرض کرده و امام زمان را فرزند او خوانده و خیال کرده آیه سوره نبأ ﴿عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ * عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ * الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ﴾ و هم آیه ۶۷ سوره ص ﴿قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ﴾ طبق اخبار مجعله مقصود از نبأ عظیم حضرت امیر المؤمنین علی -علیه السلام- است در حالیکه این دو سوره در مکه نازل شده و در حق مشرکین نازل شده که در قیامت اختلاف داشتند و از آن اعراض داشتند خدا فرموده: ﴿كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾ بهمن زودی خواهند دانست روزیکه ﴿يَوْمَ يُنَفَّخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا﴾. روزیکه نفح صور شود و فوج فوج شما حاضر شوید، و در مکه مشرکین در باره حضرت علی -علیه السلام- اختلاف نداشتند تا خدا آیه نازل کند باضافه خود حضرت علی -علیه السلام- در صحیفة علویه در دعای روز دوشنبه عرض میکند: الحمد لله الذی عرفنی النبأ العظیم الذی هم فيه مختلفون تا آخر. یعنی ستایش خدائیرا که مرا شناسانید و برایم معرفی کرد نبأ عظیم را که من با آن ایمان آوردم یعنی به قیامت پس آن جناب میگوید من به نبأ عظیم یعنی

قیامت ایمان دارم ولی این مریدان دروغی او میگویند خیر خودش نبأ عظیم است و ما قول خدا و قول علی -علیه السلام- را در مقابل این دعا نمی پذیریم زیرا میخواهیم بخوانیم و ثواب ببریم باید گفت: هنیئاً لكم. و عجب آنکه یکی از علماء زمان ما که مرجع عموم است فتوی داد که باید مردم ترک نکند و بخوانند.

بیست و دوم: جمله «یابن من هو فی أُمّ الْكِتَابِ لَدِيَ اللَّهِ عَلَى حَكِيمٍ» که در این جمله خطاب به امام میگوید ای پسر آنکه در اُمّ الْكِتَابِ نزد خدا علی و حکیمی و کلمة علی در این آیه را علی بن ابیطالب فرض کرده و امام زمان را فرزند او خوانده. آری اینان در عوض اینکه اروپائیان طیاره میسازند، از علی و صفاتی علی اسمی میسازند. در صورتیکه این جمله در اول سوره زخرف است که خدا فرموده: ﴿حُمْ * وَالْكِتَابُ الْمُبِينُ * إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَّعْلَكُمْ تَعْقِلُونَ * وَإِنَّهُ فِي أُمّ الْكِتَابِ لَدَنَا لَعَلَّيُّ حَكِيمٌ﴾. یعنی قسم به این کتاب میین که ما این قرآن را عربی قرار دادیم تا تعقل کنید و بدرستیکه این قرآن در اصل کتاب والا و با حکمت است. پس این آیه راجع به قرآن است و علی و حکیم در آیه دو وصف قرآن است نه اینکه نام حضرت علی بن ابیطالب -علیه السلام- باشد و به آنجناب مربوط نیست و اگر بخواهیم مربوط به علی -علیه السلام- قرار دهیم باید قرآن را بیهوده و بی تناسب قرار دهیم و با قرآن نعوذ بالله بازی کنیم.

بیست و سوم: جمله «یابن الآیات و البینات» که امام را فرزند آیات بینات خوانده باید گفت: اگر مقصود از آیات، آیات قرآن باشد این غلط است زیرا آیات قرآن متبع هر مسلمانی است چه امام باشد و چه مأمور و آیات قرآن والد کسی نیست زیرا خدا به تمام مسلمین فرموده: ﴿وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ﴾.

بست و چهارم: جمله «یابن الحجج البالغات» در این جمله امام را فرزند حجّت‌های بالغه قرار داده در صورتیکه به صریح قرآن پس از انبیا هیچ کس حجّت نیست چه عالم باشد چه جاهل چه امام باشد و چه مأمور. زیرا در سوره نساء آیه ۱۶۵ فرموده: ﴿رُسُلاً مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ یعنی ما پیامبران را برای بشارت و انذار فرستادیم تا اینکه برای مردم بر خدا حجتی پس از پیغمبران نباشد. و به اضافه امام صادق چنانکه درباب عقل و جهل روایت کرده میفرماید: حجت خدا بربندگان دو حجت است حجت باطنی که عقل باشد و حجت ظاهري که انبیا باشند و غیر از این حجتی را بیان نکرده و این حدیث موافق قرآن است. حال حجت بهر معنی که باشد حجت ظاهري فقط انبیا میباشند و هر امامی باید راوی قول رسول و یا ناقل قول خدا باشد.

بیست و پنجم: جمله «یابن طه والمُحکمات» یعنی ای پسر طه و محکمات باید گفت بودن امام فرزند طه و محکمات معنی ندارد آیا آیات محکمات فرزندی دارد و متشابهات فرزند ندارد شاید مقصود و هدف بافنه قافیه پردازی و عبارت سازی بوده.

بیست و ششم: جمله: «يا بن يس والذاريات» یعنی ای فرزند یس و بادهای وزنده. آیا این عبارت توهین به امام نیست و چه فرق است بین یس و حم و الم؟ چگونه تمام حروف مقطعه نیست در این دعا. اگر مقصود از یس و طه رسول خدا باشد در جملات بعد گفته یا بن محمد المصطفی دیگر این عبارات لازم نبود.

بیست و هفتم: جمله «يا بن الطور والعadiات» یعنی ای فرزند طور و یا کوه طور و اسباب دونده این عبارات آیا تعریف است و یا توهین و دیگر اینکه امام چگونه فرزند کوه طور و یا فرزند اسپان دونده است اگر کسی بگوید همان طور که حضرت سجاد علی بن الحسین -علیه السلام- در مجلس یزید فرمود انا ابن مکه و منی انا ابن زمم وصفا و خود را فرزند مکه و منی خوانده همانطور امام زمان فرزند کوه طور باشد چه اشکال دارد؟ جواب این است که حضرت سجاد چون در مکه و منی بزرگ شده و یا مدتی ساکن بوده میتوان گفت او فرزند مکه و منی است چنانکه ساکن کاشان را بچه کاشان و اهل قم را بچه قم میگویند ولی امام زمان در کوه طور نه خودش بزرگ شده و نه پدران بزرگوارش، تازه یابن الطور را اصلاح کنید والعadiات را چه میکنید آیا اسپان دونده افتخاری است که پدر کسی باشد.

بیست و هشتم: جمله «يابن من دنى فتدلى فكان قاب قوسين أو أدنى دنوأ واقتراباً من العلى الأعلى» این جملات اشاره به

آیات ۵ تا ۹ سوره النجم میباشد که خدا فرموده: ﴿عَلَمَهُ شَدِيدُ
الْقُوَىٰ * ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى * وَهُوَ بِالْأَفْقِ الْأَعْلَىٰ * ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى * فَكَانَ
فَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى * فَأَوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مَا أَوْحَى﴾. یعنی فرشته وحی
(که جبرئیل باشد) به او (محمد -صلی الله عليه وسلم-) آموخت
آن فرشته ای که دارای نیروهای محکم و صاحب توانائی بود پس
راست بایستاد در حالیکه در افق بالاتری بود سپس نزدیک شد و
خد را پائین آورده که باندازه دوکمان و یا نزدیکتر شد پس وحی
کرد به بندۀ او آنچه و حی کرد: در این آیات خدا اوصاف
جبرئیل را بیان کرده که چگونه به رسول خدا نزدیک شد و وحی
نمود. پس این آیات اوصاف جبرئیل است ولی بافندۀ دعا خیال
کرده این اوصاف رسول خدا است پس امام زمان را فرزند رسول
خدا که چنین اوصافی داشته قرار داده و شاید امام را فرزند
جبرئیل دانسته و خطاب (یابن من دنی) به او نموده است و پس
از آن از خود چیزی افزوده که موجب کفر و ارتداد است که
گفته دنوًا واقتراباً من العلی الاعلی که در این جمله میخواهد
بگوید پدر امام نزدیک شد بخدای علی اعلی زیرا دنو قرب
مکانی است و برای خدا قرب مکانی قائل شده. بهر حال عبارت
پردازی آن خوبست حال هر عیبی دارد داشته باشد.

بیست و نهم: جمله «بنفسی أنت من مغيب لم يخل منا» در
این جمله بافندۀ قسم خورده به جان خودش که امام از آن
اشخاص غایبی است که خالی از ما نیست. این عبارت هر طور

معنی شود کلام زشتی است که ذیلاً ذکر میشود:

۱- امام از اشخاص غایبی است که از ما غائب نیست یعنی همیشه در ذهن ما جای او است و این صحیح نیست زیرا در ذهن بشر باید غیر از خدا نباشد و همواره بشر باید بیاد خدا باشد و نباید مانند بت پرستان که مرشدی چون بت همواره در فکر شان است بوده باشد.

۲- معنی دوم بجان خودم تو از غایب شدگانی که میان ما نرفته ای و این نیز بی معنی است زیرا اگر از میان جمعی نرود از آن جمع غایب نیست مگر اینکه گفته باشد که یکنوع کذبست.

۳- معنی سوم بجان خودم تو از غایب شدگانی که از ما جدا نیستی یعنی وجود ما و تو یکی است بمعنى وحدت وجود خالق و مخلوق و صالح و طالح و آسمان و زمین که صوفیان قائلند و بدترین کفر و شرکست و معلوم نیست بافندۀ دعا خود فهمیده باشد.

سی ام: جمله «عزیز علی ان أبکیک ویخذلك الوری». یعنی برمن سخت است که بر تو بگریم و دیگران خوارت گذارند. و این جمله به هر معنی غلط است زیرا اوّلًا گریه کردن کسی که گریه بر او سخت باشد نه خدا راضی است و نه امام، زیرا خدا فرموده ﴿بِرِيْدُ اللَّهِ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ﴾. و اینکه گوید دیگران خوارت گذارند مثلاً برایت گریه نکنند اوّلًا باید گفت عزت و خواری بدست خدا است نه دست مردم. ثانیاً مردم گریه

بکنند و یا نکنند چه فائدہ دارد، دین اسلام دین گریه نیست مگر به مذهب روضه خوانان زیرا خدا از مسلمین گریه نخواسته و فرموده: ﴿فُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلَيَفْرَحُوا﴾ بلکه به کفار و منافقین فرموده برای نفاق و بدبوختی خود گریه کنند در سوره توبه آیه ۸۲ فرموده: ﴿فَإِيَضْحَكُوْا قَلِيلًا وَلَيُكُوْا كَثِيرًا جَزَاء بِمَا كَانُوا يَكْسِبُون﴾. دین اسلام دین گریه و زاری و بر سر زدن و جامه دریدن و زنجیر کوبیدن نیست بلکه دین رشادت و شجاعت و مردانگی است. چنانکه خود قیام امام حسین -علیه السلام- نمونه بارز آن است.

سی و یکم: «عَزِيزٌ عَلَىٰ أَنْ يَجْرِي عَلَيْكَ دُونَهُمْ مَاجْرِي». یعنی سخت است بر من که بر تو جاری گردد آنچه جاری شده نه بر دیگران. و این سخن بسیار خطرناک است زیرا اگر بر امام از طرف خدا چیزی رخ داده و جریان یافته باید او و مأمورش راضی باشند زیرا صلاح بوده و نباید اظهار نگرانی کرد به اضافه آنچه بر او جاری شده نه بر دیگران چه بوده اگر غیبت و یا فضائل دیگری بوده برای برتری امام است و نباید بر دیگران جاری گردد. اینان گاهی امام را از مقام بشریت بالاتر میبرند و گاهی انتظار دارند هر چه بر امام جاری شده بر دیگران جاری گردد.

سی و دوم: جمله «خَلَقْتَهُ لَنَا عَصْمَةً وَمَلَادَّا» یعنی خدا یا امام را برای حفظ و پناه ما خلق کردی. و این جمله دروغ است زیرا

اینان از یکطرف معتقدند که خلقت جهان و جهانیان بخاطر امام است چنانکه در حدیث کسا آورده اند و از طرف دیگر اینجا میگویند امام برای حفظ و نگهبانی ما خلق شده در صورتیکه خدا در قرآن ضد اینها را میگوید، یکجا به رسول خود میگوید: ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾. ما تو را نگهبان ایشان قرار ندادیم. و یکجا میفرماید: خلقت جهان و زمین و آسمان برای همه مردم است نه برای اشخاص بخصوص در سوره بقره آیه ۲۱ فرموده: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ * الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بَنَاءً﴾ او در آیه دیگر فرموده: ﴿وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلنَّاسِ﴾ که خدا زمین را برای استفاده همه مردم آفریده است.

باضافه این سخن که امام برای حفظ و عصمت ما خلق شده سخن بیجا و مخالف عقل است زیرا ما باید به سعی خود عفت و عصمت خود را حفظ کنیم نه اینکه او ما را حفظ کند و باضافه این جمله ضد قرآن است که در سوره جن آیه ۲۲ فرموده: ﴿فُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا﴾ یعنی بگو که احدی از طرف خدا مرا پناه ندهد و جز خدا پناهی نخواهم یافت. بنابر این جز خدا برای بندگان پناهی نیست پس ملاذ بودن امام ضد قرآن است. خدا فرموده: ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٌّ وَلَا نَصِيرٌ﴾. یعنی هیچکس ولی و سر پرست و یاور بندگان نیست جز خدا.

سی و سوم: جمله «أَيْنِ السُّبُّ الْمُتَّصِلُ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ».

يعنى کجا است آنکه سبب اتصال میان زمین و آسمان است. این جمله را برای یکی از دانشمندان خواندم خنده اش گرفت و گفت گمان میکنم هرکس این دعا را باfte خواسته شیعیان را مسخره کند و یا عقل ایشان را بسنجد و امتحان کند که اینان چقدر خوش باورند آیا امام زمین و آسمان را بهم میدوزد چگونه زمین و آسمان را بهم اتصال میدهد چرا خدا خودش این کار را نکرده بلکه در قرآن ضد این جمله را بیان کرده و در سوره انبیا آیه ۳۰ فرموده ﴿أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَّقْنَاهُمَا﴾^{۱۷} یعنی آیا کفار ندیدند که آسمانها و زمین بسته و بهم وصل بودند و ما آنها را جدا و گشاده نمودیم. گویا بافندۀ دعا و کسانیکه این دعا را میخوانند همه ضد قرآن و نذر کرده اند که هرچه قرآن فرموده ضد آنرا بیافند.

سی و چهارم: جمله «الذى من لم يؤمن فقد خطر و كفر».

يعنى على آنست که هر کس به او ایمان نیاورد محققاً به خطر افتاده و کافر است در اینجا خواسته حضرت على را از اصول دین قرار دهد که هر کس به او ایمان نیاورد کافر است و این جمله برضد قرآن بلکه موجب کم و زیاد کردن اصول دین است زیرا خدا اصول دین خود را در قرآن بیان کرده و فرق بین اصول دین و فروع این است که اصول دین چیزهایی است که خدا ایمان با آنرا خواسته و فروع دین چیزهایی است که باید با آن عمل

کرد. آیا خدا باید اصول خود را معلوم کند که به چه چیز ایمان آورند و یا پس از صدها سال بافنده دعای ندبه؟ خدا در قرآن در سوره بقره آیه ۲۸۵ فرموده: ﴿كُلٌّ أَمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتبِهِ وَرَسُولِهِ لَا تُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا عُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾. یعنی (اهل ایمان) همه ایمان آورند بخدا و فرشتگان او و کتاب های او و پیغمبران او و گفتند: فرق نمی گذاریم میان هیچ کسی از پیغمبران او، و گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم. پروردگارا! آمرزشت را میخواهیم و بسوی خدا است برگشت ما (یعنی میعاد). پس مؤمن و مسلمان کسی است که ایمان بخدا و ملائکه و کتب خدا و رسولان خدا و میعاد ایمان آورد و اما کافر کیست آنکه به اینها ایمان نیاورد چنانکه خداوند در سوره نساء آیه ۱۳۶ فرموده: ﴿وَمَن يَكْفُرُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتبِهِ وَرَسُولِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾. پس کافر کسی است که بخدا و ملائکه و کتب و رسولان خدا و روز جزا کافرشود. و علی -علیه السلام- نیز ایمان به همین چیزها که خدا فرموده آورده و مسلمان شده و خود تابع دین اسلام است نه آنکه اصل دین باشد. ما امامان را قبول داریم و میگوئیم ایشان تابع دین و متدين بودند و خودشان به اصول دین که در قرآن بیان شده ایمان داشتند نه بخود شان ایمان آورند. مثلاً علی -علیه السلام- چون مسلمان شد نه گفت ایمان به امام هشتم آوردم و نه گفت ایمان بخودم آوردم و اگر ایمان به امام هشتم مثلاً از اصول دین بود. خدا به مشرکین باید بگوید اکنون دین اسلام ناتمام و ناقص است شما برای تکمیل

آن صبر کنید پس از دویست سال امام هشتم باید و به او ایمان آورید تا اسلام شما کامل گردد. ما میپرسیم آیا امام هشتم بخودش ایمان آورد تا مسلمان شد و یا خیر تابع اسلام بود نه اصل دین بود و نه فرع دین. آیا اصول دین را خدا باید معلوم کند و یا دعای ندبه آیا کم و زیاد کردن اصول دین جائز است یا خیر؟ آیا اصول دین تقلیدی و بدلخواه است و یا تحقیقی؟

سی و پنجم: جمله «و علی من اصطفیت من آبائه». در این جمله میخواهد بگوید پدران امام زمان را خدا برگزیده است آیا خدا به وحی خود ایشانرا برگزیده در حالیکه پس از پیغمبران مصطفی هیچکس مورد وحی نیست و خود ائمه علیهم السلام چنین ادعا نکردند و در قرآن فرموده: ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ و نفرموده ان الله اصطفی آل محمد. ممکن است در مقابل ما اخباری بیاورند که آل محمد مصطفی هستند ولی اخباریکه موافق قرآن نباشد ما حجت نمیدانیم.

حال این دعا که اینقدر اشکالات علمی و تضاد با قرآن دارد چرا برخواندن آن اصرار دارند باید گفت: برای این که بدعتها به دهن مردم شیرین است و شیطان و هوای نفس مردم را به بدعت متمایل میسازد آیا دم گرفتن طبق میل مردم نیست در کتاب سفينة البحار جلد دوم ص ۵۷ روایت کرده از حضرت عسکری -علیه السلام- که فرموده: «سیأٰتی زمان السّنّة فیهِم بَدْعَةٌ وَالْبَدْعَةُ فِیهِمْ سَنّةٌ كُلُّ جَاهِلٍ عِنْهُمْ خَيْرٌ عَلَيْهِمْ شَرَارٌ خَلَقَ اللَّهُ عَلَى وَجْهِ

الارض». یعنی زمانی بیاید که سنت دینی در نظر ایشان خبیر و آگاه باشد، علماء ایشان بدترین خلق خدایند بر روی زمین. طبق این حدیث علمائیکه بدعتها را بیان نکرده و یا سکوت کرده و یا برای جلب عوام موافقت میکنند بدترین مردمند و اگر کسی بخواهد یکی از بدعتها را برای مردم بیان کند همین دانشمندان در عوض اینکه با او همراهی کنند با او طرف میشوند و مردم عوام را علیه او تحریک میکنند و هزاران تهمت به او میزنند و دلیل عوام پسند میآورند مانند اینکه میگویند: اینهمه علما فهمیده اند فقط این یکنفر فهمیده در حالیکه این دلیل عوامانه صحیح نیست زیرا هر بدعتی را هزاران نفر از دانشمندان انجام داده و در دین وارد کرده اند مذاهب باطله و ادیان فاسد تماماً بدست علمایشان بوجود آمده. و اگر شما عقیده به امیر المؤمنین علیه -علیه السلام- دارید او فرموده: «**وَالْبَدْعَةُ مَا أَحَدَثَتْ بَعْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ**». یعنی بدعت چیزی است که پس از پیغمبران بوجود آمده و اگر چه هزاران مشتری و مروج داشته باشد. مثلاً شما در این دعای ندبه امام را میخوانید در صورتیکه خدا فرموده غیر مرا نخوانید و هر کس در دعا غیر مرا بخواند مشرکست این در صورتیکه خدا فرموده غیر مرا نخوانید و هر کس در دعا غیر مرا بخواند مشرکست این شما و این آیات قرآن. آیا خدا که فرموده: **﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَن تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا﴾**. که فرموده انبیا را ارباب قرار ندهند و از آنان حاجت نخواهند. و در آیه دیگر

فرموده: ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلْمَةٍ سَوَاءٌ بَيْنَنَا وَبَيْنُكُمْ أَلَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ وَلَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾. یعنی بگو ای اهل کتاب بیایید به سخنی توجه کنید که ما و شما هر دو بپذیریم که جز خدا را عبادت نکنیم و چیزی را شریک او قرار ندهیم و بعضی از ما دیگر را ارباب قرار ندهد جز خدا. آیا در آیات به اهل کتاب فرموده بت نپرستید یا فرموده انبیا و اولیا را شریک خدا نکنید و از آنان حاجت مخواهید و بعضی از ما بعضی دیگر را جز خدا نخواند، و آیاتیکه میفرماید هر کس غیر خدا را بخواند همان کسی را که خوانده در قیامت دشمن او میشود و میگوید چرا مشرک شدی و بخواندن من برای خدا شریک قائل شدی مانند آیه ۱۳ و ۱۴ سوره فاطر: ﴿ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ * إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُفُرُونَ بِشَرِّكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكُمْ مِثْلُ خَبِيرٍ﴾. یعنی آنانرا که میخوانید غیر خدا مالک چیزی نیستند اگر بخوانید شان دعای شما را نشنوند و اگر بفرض محال بشنوند احابت نمیکنند و روز قیامت به شرک شما انکار میکنند و مانند خدای خبیر تو را خبر نمیدهد. و آیه ۵ و ۶ سوره احقاف: ﴿وَمَنْ أَصْلَى مِمَّنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنِ الدُّعَائِهِمْ غَافِلُونَ * وَإِذَا حُسِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءٌ وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ﴾. که خواندن غیر خدا را عبادت خوانده و آیه ۲۰ و ۲۱ سوره نحل: ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ * أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبَعْثُونَ﴾. یعنی و

آنرا که میخوانند غیر خدا آنان چیزی را خلق نمیکنند و خودشان مخلوقند و زنده نیستند و نمی دانند چه وقت مبعوث خواهند شد برای روز حشر و تمام انبیا و اولیا چنین میباشند که چیزی خلق نمیکنند و خود مخلوقند و از بعث قیامت بی خبر اند.

پس نباید ایشانرا خواند. و در سوره إسراء آیه ۵۶ فرموده: ﴿قُلِ ادْعُوَا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا * أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَةً وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا﴾. یعنی بگو بخوانید آنانرا که بگمان خود میخوانید جز خدا که مالک و صاحب اختیار کشف ضرر از شما نیستند آنان خودشان هر کدام مقرب ترند بسوی پروردگار شان وسیله تقریبی میجویند و به رحمت او امیدوار، از عذاب او خائفند، که بوسیله اعمال صالحه و بندگی انسان بخدا تقرب میجوید و فرموده: ﴿وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ﴾ و جستن غیر خواندن است. و آیات دیگر که مشرك خوانده هر کس غیر خدا را در دعا و خواندن بخواند مانند آیات سوره جن: ﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا﴾ و آیه ﴿لَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ و آیات دیگر که بسیار اهمیت دارد چون به شرک و توحید آمده و باید هر مسلمانی بخواند و بداند. پس چرا علماء این حقائق را نمیگویند و تا حال مردم را روشن نکرده اند؟ جواب این است که قرآن برای همه آمده و اگر علماء بیان نکردند رفع تکلیف از جهال نمیشود باضافه خدا قرآن را حجت قرار داده و عمل علماء را حجت قرار نداده و تازه اگر علماء بدانند و به علم

خود عمل کنند خدا علم و عمل ایشان را به حساب جهال
نمیگذارد هر کس باید خود بفهمد و عمل کند و این موارد
تقلیدی نیست و اگر تقلید در این موارد جائز باشد جهال تمام
مذاهب باید مسؤول نباشند و همه به بهشت بروند زیرا تماماً مقلد
علماء مذهب خود میباشند. امید است دانشمندان که از خدا
میترسند و روز قیامتی را یقین دارند با هم نداشده و ملت ما را
بیدار و از خرافات و شرک برهانند.

والسلام على من اتبع الهدى ونعوذ بالله من مضلّات الفتنة

خادم الشريعة النبوية

سید أبوالفضل علامه برقعی